

WIN0603 : Werkinstructie voor de ontvangst en behandeling van monsters	Versie : 5.0 Versiedatum : 11/01/2024 Status : Actief
Laboratorium Farys	Blz. 1/5

Inhoudsopgave

1.	SITUERING	2
2.	TOEPASSINGSGEBIED	2
3.	BIJHORENDE DOCUMENTEN	2
4.	WERKWIJZE	2
4.1.	Monsterontvangst.....	2
4.2.	Registratie monsters	3
4.3.	Opslag van monsters.....	3
4.4.	Verwijdering van monsters	3
5.	REFERENTIES	4
6.	BIJLAGEN	4

Wijzigingen t.o.v. voorgaande versie

- Volledig document: lay-out BizzMine
- Volledig document: directeur laboratorium vervangen door divisiemanager laboratorium
- § 4.4 Verwijderen van monsters: fles cyaniden pH>12 toegevoegd

WIN0603 : Werkinstructie voor de ontvangst en behandeling van monsters	Versie : 5.0 Versiedatum : 11/01/2024 Status : Actief
Laboratorium Farys	Blz. 2/5

1. SITUERING

Deze werkinstructie beschrijft de ontvangst, registratie, opslag en verwijdering van monsters in het laboratorium.

2. TOEPASSINGSGEBIED

Deze werkinstructie is van toepassing op routinemonsters en ad-hoc monsters.

3. BIJHORENDE DOCUMENTEN

- F0506: Monsternamiformulier - Distributie - Putwater
- F0509: Monsternamiformulier voor specifiek onderzoek - Legionella
- F0511: Monsternamiformulier voor specifiek onderzoek - Ziekenhuizen
- F0517: Monsternemingsformulier schepmonster zwembaden
- F0518: Monsternemingsformulier schepmonster GW/OW/AW
- L0501: Lijst voor de conservering en behandeling van watermonsters
- WIN0702: "Werkinstructie voor voorbereiden en uitvoeren van scheikundige analyses"
- WIN0703: "Werkinstructie voor voorbereiden en uitvoeren van microbiologische analyses"
- HALIMS04: "Inscannen monsters"
- HALIMS05: "Monsterontvangst"
- HALIMS17: "Invullen monsternamigegevens via Extlab"

4. WERKWIJZE

4.1. Monsterontvangst

- Tijdens de diensturen worden de monsters door de monsternemer of een plaatsvervangend collega afgegeven aan het laboratorium en ingescand in de Watermanmodule van LIMS zoals beschreven in HALIMS04.
- De monsters zijn vergezeld van een monsternamiformulier, dat aan de laborant verantwoordelijk voor ontvangst en registratie (= monsterontvanger) wordt afgegeven.
- De monsterrecipiënten worden door de monsternemer of een collega, op basis van de aard van het onderzoek en de gevraagde parameters, op de voorgeschreven locaties geplaatst. Deze locaties worden beschreven in de werkinstructie van de monsternamie die werd uitgevoerd (vb. WIN0605 voor ogenblikkelijke monsternamie aan de kraan). Hij controleert het aantal stalen en het aantal flessen aan de hand van zijn monsternamiformulier(en).
- De monsterontvanger controleert of de monsters vermeld op het monsternamiformulier overeenkomen met de monsters zoals voorzien in de LIMS-module Analyser. Hij opent in Analyser de taak "*Monsterontvangst*" voor de desbetreffende monsternamedag en checkt de monsters op het monsternamiformulier per routecode.
- Vervolgens controleert de monsterontvanger of het aantal afgeleverde monsters en recipiënten overeenstemt met het desbetreffende monsternamiformulier.
- Afwijkingen of specifieke opmerkingen over de monsternamie of de toestand van de monsters worden geregistreerd in het veld "interne commentaar" in de infokaart van het monster in Analyser. Elke afwijking wordt via het Excelbestand "*LIMS te weten*" gemeld aan het stafpersoneel. Bij onduidelijkheden of dringende zaken contacteert de

WIN0603 : Werkinstructie voor de ontvangst en behandeling van monsters	Versie : 5.0 Versiedatum : 11/01/2024 Status : Actief
Laboratorium Farys	Blz. 3/5

monsterontvanger onmiddellijk de staf van het laboratorium. Zij nemen de nodige actie en registreren dit in de infokaart van het desbetreffende monster in Analyser.

- Indien de fles gebroken is of indien te weinig monster beschikbaar is, laat het stafpersoneel het monster hernemen. Dit wordt geregistreerd in de infokaart van het desbetreffende monster in Analyser.
- Niet-routine parameters worden op het desbetreffende recipiënt genoteerd. Dit wordt visueel aangegeven door middel van een blauwe bol op de dop van het recipiënt.
- Monsters voor duplo-analysen zijn op voorhand aangeduid met een gele bol.
- Zowel de monsternemer als de monsterontvanger worden geïdentificeerd in LIMS aan de hand van hun initialen.
- Indien de monsters na de diensturen in het laboratorium aankomen, worden deze in een koelkast geplaatst aan de ingang van het laboratorium, samen met het monsternamiformulier. Het stafpersoneel wordt hiervan verwittigd. De monsters worden vervolgens ingescand door de monsterontvanger op de eerstvolgende werkdag of op het afgesproken tijdstip.

4.2. Registratie monsters

- De registratie van de monsters staat beschreven in HALIMS05.
- Het doorsturen van monsternamegegevens naar LIMS bij gebruik van Extlab staat beschreven in HALIMS17.

4.3. Opslag van monsters

- De microbiologische analyses worden gestart de dag van monsterontvangst en uitgevoerd zoals beschreven in de werkinstructie WIN0703. De monsters worden na de start van de analyse niet bewaard tenzij op vraag van de staf.
- De scheikundige analyses worden uitgevoerd zoals beschreven in de werkinstructie WIN0702. Alle parameters zijn terug te vinden in LIMS. Bij onduidelijkheden wordt het stafpersoneel verwittigd. De bewaring van de monsters wordt vermeld op L0501 en dient gerespecteerd te worden indien de analyse niet op de dag van aankomst wordt aangevat.

4.4. Verwijdering van monsters

- Alle monsters worden door de technische bediende verwijderd op verantwoordelijkheid van de divisiemanager laboratorium.
  - De kunststofflessen van de monsters bestemd voor microbiologische analyse van drink-, grond- en oppervlaktewater worden onmiddellijk na het inzetten van de te analyseren parameters op aangeven van de laborant microbiologie leeggegoten in de gootsteen en selectief verwijderd als PMD-afval.
  - Van de watermonsters met analysereden 'C', 'A', 'U' en 'N' worden de flessen van de monsters bestemd voor scheikundige parameters verwijderd op aangeven van de laborant scheikunde, nadat de gevraagde parameters werden geanalyseerd. De tubes voor het onderzoek van metalen en anionen (IC) worden verwijderd in opdracht van de laborant metalen, nadat de gevraagde parameters zijn geanalyseerd.
  - Voor alle andere watermonsters zoals specifieke watermonsters (vb. groep B-analysen) en ad-hoc monsters (klachten, lekken, putwater en specifiek onderzoek) worden de

WIN0603 : Werkinstructie voor de ontvangst en behandeling van monsters	Versie : 5.0 Versiedatum : 11/01/2024 Status : Actief
Laboratorium Farys	Blz. 4/5

flessen van de scheikundige parameters pas verwijderd nadat alle analyseresultaten gekend zijn en gevalideerd werden door de staf van het laboratorium.

De staf van het laboratorium verzamelt de te verwijderen scheikundig flessen en geeft de opdracht tot verwijdering van alle recipiënten van de geselecteerde monsters.

- Recipiënten zonder conservering worden leeggewogen in de gootsteen. Deze met conservering (fles NPOC en tubes metaalonderzoek pH<2, fles cyaniden pH>12) worden geneutraliseerd met leidingwater (1 liter per 100ml monster) om te voldoen aan de Vlaremnormering voor lozing op de riool zoals opgenomen in de tabel van bijlage 1.
- De kunststofflessen worden selectief verwijderd als PMD-afval. Glazen flessen worden gereinigd in de vaatwasmachine.
- Indien bepaalde monsters dienen bewaard te worden, geeft het stafpersoneel hiertoe de nodige instructies. Het stafpersoneel beslist, in het geval van afwijkingen, of een heranalyse op (deel) monsters kan worden uitgevoerd, of een herneming van het (deel)monster noodzakelijk is.

5. REFERENTIES

- Vlarem II

6. BIJLAGEN

- Bijlage 1: Sectorale lozingsvoorwaarden voor laboratoria op de riolering (Vlarem II bijlage 5.3.2 nr.21.3)

WIN0603 : Werkinstructie voor de ontvangst en behandeling van monsters	Versie : 5.0 Versiedatum : 11/01/2024 Status : Actief
Laboratorium Farys	Blz. 5/5

[Bijlage 1: Sectorale lozingsvoorwaarden voor laboratoria op de riolering \(Vlarem II bijlage 5.3.2 nr.21.3\)](#)

Parameter	Waarde	Eenheid
Ondergrens pH	6,5	
Bovengrens pH	9,5	
Temperatuur	45	°C
Zwevende stoffen	1000	mg/l
AOX	1	mg/l
Chloroform	0,05	mg/l
Totaal kwik	0,005	mg/l
Totaal zink	0,8	mg/l
Totaal koper	0,4	mg/l
Totaal cadmium	0,004	mg/l
Totaal lood	0,2	mg/l
Totaal arseen	0,025	mg/l
Totaal chroom	0,2	mg/l
Totaal zilver	0,04	mg/l